

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΩΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΜΟΣ 20 (1965)

M E R O S B' 3 — X P O N I K A

ΑΘΗΝΑΙ, 1968

**ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΑΝΑΚΤΟΡΟΥ ΒΕΡΓΙΝΑΣ
ΚΑΤΑ ΤΟ 1964**

Συνεχίσθη και κατά τό 1964 ή άνασκαφή εις το άνακτορον Βεργίνας υπό τήν άμεσον και συνεχή έποπτειαν τῆς δ. Δ. Χατζῆ, βοηθοῦ τῆς Β' Μέρας Ἀρχαιολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Αἱ ἐργασίαι περιωρίσθησαν εἰς τήν Ν. πλευράν τοῦ ἀνακτόρου, κατά μῆκος τοῦ Ν. τοίχου καὶ ὡς 7 μ. νοτίως αὐτοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπολιτιστριωθέντος ἄγρου τοῦ Γ. Κωτσοπούλου.

Ἡ άνασκαφὴ ἥρχισεν ἀπὸ τοῦ σημείου, εἰς τὸ ἔποιον είχε διακοπῇ πέρυσι, δηλαδὴ 6 μ. δυτικάς τῆς προεκτάσεως τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου, καὶ ἀπεξετάθη μέχρι καὶ τοῦ δωματίου F. Σκοπός τῆς ἐφετεινῆς άνασκαφῆς ήτο ἡ ἀποκάλυψις τοῦ προτού οὗτοῦ ἀξιωτικοῦ τοίχου, ἐν τμήμα τοῦ ὅποιου, περίους 5.60 μ., είχεν ἀποκαλυφθῆ κατά τό 1963, τῷ ή ἔρευνα εἰς τήν περιοχὴν ταύτην τοῦ ἀνακτόρου.

Ἡ άνασκαφὴ ἐγένετο κατὰ στρώματα, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἡ ἐπίχωσις ήτο μεγάλη, φθάνουσα τὰ 3 μ., ἀπένειτο κυρίως ἀποχωμάτωσις, ὥστε ἐπετεύχθη ἡ ἀποκάλυψις ἐνδὲ μόνον τμήματος τοῦ νοτίου προτερικοῦ τοίχου μέχρι τοῦ δωματίου B καὶ ἐπειδὴ ὅλου μικροῦ τμήματος εἰς τήν τομὴν B, δηλαδὴ νοτίως τοῦ χώρου C (δυτικώτερον ἡ άνασκαφὴ δὲν ἐπεξετάθη εἰς βάθος μεγαλύτερον τοῦ 1.70 μ., ἀν καὶ ἡ ἐπίχωσις ἔκει ήτο μικροτέρη). Είναι βέβαιον διτὶ ὅ τοῖχος ὑπάρχει καὶ εἰς

τὸ μεταξὺ διάστημα καὶ πιθανὸν διτὶ προχωρεῖ καὶ δυτικῶς. Ἡ κατασκευὴ του εἶναι ἐκ πωρίνων δόμων οὐχὶ κανονικῶν, τὰ δὲ ὅστρακα τὰ ἀνευρεθέντα ἄνωθεν καὶ ἐκατέρωθεν αὐτοῦ ἐλληνιστικά.

Εἰς δλην τὴν άνασκαφεῖσαν ἔκτασιν παρετηρήθη διτὶ τὸ ἔδαφος ἐδέχθη πίεσιν ἀπὸ N. πρὸς B. Τοῦτο συνάγεται τόσον ἐκ τῆς ὑποχωρήσεως τοῦ νοτίου ἀξιωτικοῦ τοίχου εἰς τὸ σημεῖον νοτίως τοῦ δωματίου C, δυσον καὶ ἐκ τῆς παρατηρηθείσης ἔξωθι τοῦ τοίχου τούτου ταραχῆς τοῦ φυσικοῦ πηλώδους χώματος («μούσγας» κατὰ τοὺς Ἕγχωρίους). Τὰ ενδρήματα εἰς τὸ δυτικὸν τμῆμα τῆς άνασκαφῆς, νοτίως τῶν δωματίων D, E, F, ησαν ἐλάχιστα, ἐνῷ ὁ ὑπόλοιπος ἀνασκαπτόμενος χῶρος ήτο σχετικῶς πλούσιος εἰς δόστρακα, τὰ πλεῖστα ἐλληνιστικά ἐξ οἰκιακῶν σκευῶν. Ἀνευρέθησαν ὡσαύτως εἰς τήν αὐτὴν ἔκτασιν κέραμοι, τεμάχια πηλίνης σίμης γραπτῆς καὶ νομίσματα ἐλληνιστικά καὶ ρωμαϊκά, ἐκ τῶν δροίων ἀξιοσημείωτα εἶναι: 1) χαλκοῦν Ἐδέσσης τοῦ Ιουλίου Φιλίππου τοῦ Ἀραβος, εὑρεθὲν εἰς βάθος 0,45 μ. ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας, N. τοῦ δωματίου V, 2) χαλκοῦν Περσέως, εὑρεθὲν εἰς βάθος 1.70 μ. νοτίως τοῦ δωματίου V καὶ 3) ἀργυροῦν ἀθηναϊκόν, εὑρεθὲν νοτίως τοῦ δωματίου C εἰς βάθος 2.80 μ. «Ολα τὰ ενδρήματα εὑρίσκοντο ἐντὸς τοῦ μαλακοῦ χώματος μεταξὺ τῆς «μούσγας» καὶ τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ ἀνακτόρου.

M. ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΣ